

Merknadstekst til personopplysningsforskriften § 6-3

Etter personopplysningsforskriften § 6-3 kan overføring av personopplysninger fra behandlingsansvarlige etablert i Norge til *databehandlere* i land utenfor EU-/EØS-området (omtalt som tredjeland) som ikke sikrer et tilfredsstillende beskyttelsesnivå skje uten forhåndsgodkjenning fra Datatilsynet. Det er kun overføring til databehandlere som er omfattet av bestemmelsen. Forutsetningen er dessuten at overføringen skjer i samsvar med EUs standardkontrakter for slike overføringer i uendret form, se EU-kommisjonens beslutning 2010/87/EU datert 5. februar 2010. Standardkontraktene sikrer at grunnleggende personvern hensyn ivaretas når opplysninger overføres til tredjeland. Norge er forpliktet til å sørge for etterlevelse av EU-kommisjonens beslutninger om at godkjente standardkontrakter representerer tilstrekkelige personverngarantier. Datatilsynets forhåndsgodkjenning vurderes derfor ikke som strengt nødvendig for å ivareta de registrertes personvern i de tilfellene overføring skjer med grunnlag i slik standardkontrakt.

Den behandlingsansvarlige skal varsle Datatilsynet om overføringen gjennom innsending av signert standardkontrakt. Vedlegg 1 og 2 til standardkontrakten skal følge med ved innsending. Ved eventuelle innsynsforespørsler må Datatilsynet gjøre en konkret vurdering av om det skal gis innsyn i hele eller deler av avtalen med vedlegg. Unntak fra innsynsrett kan særlig være aktuelt for vedlegg 2 som vil inneholde detaljer om informasjonssikkerhet hos databehandleren. Varsling til Datatilsynet er hensiktsmessig av hensyn til Datatilsynets tilsynsvirksomhet. På bakgrunn av mottatte standardkontrakter kan tilsynet føre kontroll med de behandlingsansvarliges etterlevelse av regelverket. Uten slik orientering blir det betydelig vanskeligere å identifisere relevante tilsynsobjekter. Videre vil de innsendte standardkontraktene legge grunnlag for at Norge, på en enkel måte, skal kunne ivareta de hensyn og forpliktelser som ligger i artikkel 4 i kommisjonsbeslutning 2010/87/EU og personverndirektivet artikkel 25(4). Bestemmelsene pålegger statene å forhindre overføring av opplysninger til stater som EU-kommisjonen beslutter ikke har et tilfredsstillende beskyttelsesnivå. Også enkelte andre overføringer kan stanses helt eller delvis dersom det er særskilte forhold som tilsier at personvernreglene ikke vil bli tilfredsstillende ivaretatt. Uten varsling til Datatilsynet blir det vanskelig for tilsynet å identifisere overføringer som skal stanses i medhold av de nevnte reglene.

Overføringen kan skje når den signerte standardkontrakten er sendt til Datatilsynet. Den behandlingsansvarlige har ikke plikt til å vente på tilbakemelding/kvittering for mottatt varsel fra tilsynet.

Endringen må forstås slik at det ved bruk av EUs standardkontrakter forutsettes at vilkårene i personopplysningsloven § 30 annet ledd er oppfylt, og at det derfor ikke er nødvendig å søke om tilsynsmyndighetens forhåndsgodkjenning. De registrertes personvern ivaretas gjennom overholdelse av vilkårene i standardkontrakten. Kontroll med etterlevelse av vilkårene vil kunne foretas av Datatilsynet gjennom ulike former for etterkontroll/tilsyn. På denne måten kan Datatilsynet ivareta de forpliktelsene tilsynsmyndighetene er tillagt i EU-kommisjonens beslutning 2010/87/EF, særlig fortalens punkt 11 og beslutningen artikkel 4 om stansing av overføringer.

Departementet understreker at eventuell meldeplikt og konsesjonsplikt for behandling av personopplysninger etter personopplysningsloven §§ 31 og 33 er uberørt av endringen i reglene om overføring av opplysninger til databehandlere i tredjeland. Dersom det er levert melding eller søkt konsesjon for en behandling før den behandlingsansvarlige besluttet overføring av opplysningene til utlandet, må meldingen eller konsesjonssøknaden oppdateres også i de tilfeller selve overføringen er unntatt fra kravet om forhåndsgodkjenning. For virksomheter som har opprettet personvernombud, skal varsel om overføring av opplysninger sendes Datatilsynet på samme måte som en søknad om forhåndsgodkjenning av overføringen tidligere skulle sendes tilsynet. Det gjelder altså ingen særskilte regler om overføring av personopplysninger til utlandet for behandlingsansvarlige som har personvernombud.

En ordning med varslingsplikt vil ikke svekke de registrertes interesser i nevneverdig grad, så lenge EU-kommisjonens standardkontrakt benyttes i uendret form. Garantiene som verner den registrertes interesser er og blir av kontraktsrettslig art, uavhengig av en eventuell forhåndsgodkjenning fra Datatilsynet. Den behandlingsansvarlige som eksporterer personopplysningene forblir ansvarlig for sine underleverandørers forpliktelser etter de alminnelige bestemmelsene i personopplysningsloven, på samme måte som i alle andre databehandlertilfelle.

For andre overføringer som er omfattet av personopplysningsloven § 30 annet ledd, men som ikke omfattes av den foreslåtte forskriftsendringen, gjelder fremdeles hovedregelen om at det må innhentes forhåndsgodkjenning fra Datatilsynet før overføring av personopplysninger kan finne sted. Dersom det foretas endringer i standardkontrakten, gjeninntre også plikten til å innhente forhåndsgodkjenning.

Det presiseres at personopplysningsforskriftens regler er generelle. På flere områder finnes spesialregelverk som fastsetter mer detaljerte regler for behandling av personopplysninger enn de som fremgår av personopplysningsregelverket. I den grad annet regelverk er til hinder for overføring av personopplysninger til databehandlere i tredjeland, går disse reglene foran personopplysningsforskriftens regler som tillater overføring.